

Elinkeinopolitiikan mittaristo

2012
2012
2012
2012
2012
2012
2012
2012
2012
2012
2012

ESIPUHE

Elinkeinopolitiikan on uudistuttava

Kuntien elinvoimaisuus perustuu yritysten toimintaan. Yritykset luovat työpaikat ja näin tuottavat pääosan esimerkiksi kunnallisverosta. Lisäksi yritykset tekevät useat perusinfrastruktuuriin liittyvät urakat ja tuottavat monipuolisia palveluita kuntalaisille. Jokainen kunta tarvitsee menestyviä yrityksiä.

Suomen Yrittäjät paikallisyhdistyksineen on lähellä kuntasektoria. Yli 400 paikallisyhdistystämme 336 kunnassa tekevät noin 3 500 luottamushenkilön voimin työtä kuntien elinvoiman vahvistamiseksi. Työtä tukevat ne yli tuhat yrittäjäjärjestön jäsentä, jotka toimivat kunnan- tai kaupunginvaltuutettuina.

Paikalliseen elinkeinopolitiikkaan vaikuttaminen on yksi Suomen Yrittäjien paikallisyhdistysten tärkeimmistä tehtävistä. Yrittäjien ja kuntien välinen hyvä yhteistyö on kuntien, asukkaiden ja yrittäjien yhteinen etu ja asia.

Yrittäjyyden merkitys yhteiskunnassa vahvistuu koko ajan. Suomalaisten työllistämisen vastuu on jo nyt siirtynyt pk-yrityksille, joihin syntyy 80 prosenttia uusista työpaikoista. Tämä kehitys jatkuu ja voimistuu lähivuosina. Yrittäjyyttä tarvitaan yhä enemmän talouskasvun ja hyvinvointiyhteiskuntamme turvaamiseksi.

Murros käynnissä – suuri osa yrittäjistä kannattaa kuntaliitoksia

Vuonna 2012 käydään kunnallisvaalit. Vaalien yhteydessä tulee uudella tavalla pohtia ja kirkastaa yrityksiä tuomat hyödyt kunnalle. Lisäviereen vaalivuoteen tuo hallituksen käynnistämä kuntauudistus, jonka tavoitteena on toteuttaa vahvoihin peruskuntiin perustuva kunta- ja palvelurakennemuutos.

Uudistuksen yhteydessä keskustelua käydään liiaksi vain kuntaliitoksista. Kuntakoko ei ratkaise tehokkuutta, tärkeämpiä ovat toimintatavat. Tässä raportissa listataan kuntien tärkeimmät elinkeinopoliittiset toimet, mutta samalla kerrotaan vastaajien näkemys kuntaliitoksista.

Elinkeinopoliittisen mittaristokyselyn kaikista vastaajista 58 prosenttia kannattaa yleisesti kuntaliitoksia, mutta ei kannata pakkoliitoksia. Lisäksi 24 % olisi valmis pakkoliitoksiin. Peräti 82 % siis kannattaa kuntaliitoksia. Noin kymmenen prosenttia ei näe merkittävää tarvetta kuntarakenteiden uudistamiselle. Vajaasta kymmenestä kunnasta löytyy enemmistö pakkoliitoksille.

Mikäli aluekeskuksia painotetaan vähemmän, eli aluekeskuksille annetaan paikallisyhdistysten hallituskokoa vastaava paino, niin kokonaistulos muuttuu vain hieman. Tällöin vastaajista 65 % kannattaa kuntaliitoksia, mutta ei kannata pakkoliitoksia. Lisäksi 15 % olisi valmis pakkoliitoksiin, eli tässäkin tapauksessa 80 % siis kannattaa kuntaliitoksia.

Kuntaliitoksien kannatus yleisesti on siis yllättävän korkea. Kun kuitenkin kysyttiin oman kunnan kuntaliitoksesta, reilun 45 prosentin mukaan oman kunnan ei tulisi tehdä liitoksia lähitulevaisuudessa.

Kuntauudistuksen etenemisestä riippumatta on selvää, että jokaisen kunnan tulee panostaa lähivuosina entistä enemmän seuraavaan kahteen tavoitteeseen:

- tulojen kasvattamiseen: omien verotulojen kasvattamiseen eli käytännössä elinkeinopolitiikan tehostamiseen, sekä
- menokuriin: kunnan vastuulla olevan palvelutuotannon tehostamiseen eli monilta osin käytännössä ulkoistamiseen.

Ilman näissä tavoitteissa onnistumista kunta ei voi menestyä eikä ole elinvoimainen. Näihin tavoitteisiin kunta ei voi päästä ilman yrityksiä, ovat ne sitten paikallisia, seudullisia tai valtakunnallisia. Kunnan tehtävä ei ole vain palveluiden järjestäminen, vaan oman elinvoiman turvaamiseksi tulee entistä enemmän ja usein tavoin edistää työllisyyttä, vahvistaa veropohjaa ja panostaa yrittäjyyden edistämiseen.

Kuntauudistuksen yhteydessä on perusteltua odottaa, että kunnan toiminta pk-yrityksien suuntaan aktivoituu. Uhkiakin on, ja näin ei välttämättä käy. Esimerkiksi suuremmat hankintakokonaisuudet voivat heikentää pk-yrityksien mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuihin. Toisaalta kuntakoon kasvattaminen voi parantaa kunnan hankintaosaamista ja markkinoiden toimivuutta.

Lähes kaikilla kunnissa tehtävillä päätöksillä on merkitystä yrityksille. Varsinkin nyt muutostilanteessa yrittämisen toimintaedellytysten parantamisen ja uudistamisen tulee olla avainroolissa kaikessa päätöksenteossa.

Elinkeinopoliittinen mittaristokysely kunnan ja yrittäjien yhteiseksi välineeksi

Kädessäsi oleva Elinkeinopolitiikan mittaristo -raportti on käytännöllinen väline kunnan elinkeinopolitiikasta käytävään keskusteluun ja sen kehittämiseen.

Kysely toteutettiin nyt viidennen kerran. Kohderyhmänä oli yhteensä reilut 22 000 yrittäjää: 4 200 Suomen Yrittäjien paikallisyhdistysten hallituksissa ja kuntien valtuustoissa toimivaa yrittäjää sekä 18 000 yrittäjää 23 suuresta kaupungista. Kyselyyn vastasi reilut 3 300 yrittäjää, joten vastausprosentti oli noin 15. Paikallisyhdistysten hallituksissa vaikuttavista yrittäjistä vastasi lähes 40 prosenttia. Valtakunnallisesti otos on edustava, ja kuntakohtainen raportti voitiin tehdä 177 kunnasta.

Kysely osoitti selkeästi kuntien elinkeinopolitiikan tärkeimmät kehittämiskohteet. Kriittisimmät vastaukset koskevat kuntien hankintapolitiikkaa ja päätösten yrityslähtöisyyttä. Kehittämistarvetta korostaa se, että yrittäjien mielestä nämä ovat yleisen elinkeinopolitiikan ja yritysvaikutusten arvioinnin ohella yhteistyön tärkeimmät osa-alueet.

Suomen Yrittäjät on jo pitkään kehittänyt ja tarjonnut elinkeinostrategioita ja päätösten yritysvaikutusten arviointimenettelyä kuntien elinkeinopolitiikan tueksi. Kuntauudistuksen yhteydessä on syytä vaikuttaa siihen, että nämä elinkeinopolitiikkaa ohjaavat menettelyt ovat kunnossa.

Toivomme myös tämän mittariston toimivan hyvänä työkaluna, kun kunnissa rakennetaan elinkeinopolitiikalle uutta sisältöä. Kuntien haasteet ovat nyt erityisen ajankohtaisia pelkästään taloudellisen epävarmuuden vuoksi.

Toivomme virikkeellistä ja rakentavaa keskustelua.

Anssi Kujala
varatoimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät ry

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	1
SISÄLLYSLUETTELO.....	3
1 PÄÄTULOKSET	4
1.1 TULOKSET KUNNITTAIN	4
1.2 TULOKSET KYSYMYKSITTÄIN.....	7
2 TULOKSET KYSYMYSRYHMITÄIN.....	10
2.1 YLEINEN ELINKEINOPOLITIIKKA.....	10
2.2 KUNNAN PÄÄTÖKSENTEON YRITYSLÄHTÖISYYS	10
2.3 ELINKEINOTOIMEN RESURSSIT	10
2.4 KUNNAN VIESTINTÄ JA TIEDOTTAMINEN	11
2.5 KUNNAN YHTEISTYÖ SEUTUKUNNASSA JA MAAKUNNASSA	11
2.6 KOULUTUS	11
2.7 JULKISTEN PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA KUNTIEN HANKINTAPOLITIIKKA.....	11
2.8 INFRASTRUKTUURI.....	12
2.9 SEUDULLISEN KEHITTÄMISYHTIÖN TAI VASTAAVAN TOIMINTA	12
2.10 PÄÄTÖSTEN YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI.....	12
3 TÄRKEIMMIKSI KATSOTUT KYSYMYSRYHMÄT.....	13

Liite 1: Valtakunnan tulos

Liite 2: Pk-yritykset kansantaloudessa

1 PÄÄTULOKSET

Kysely suunnattiin Suomen Yrittäjät ry:n paikallisyhdistysten hallitusten jäsenille ja kuntien yrittäjävaltuutetuille sekä suurimpien paikkakuntien yrittäjille. Paikallisyhdistyksiä on yli 400. Niiden hallituksissa ja kuntien valtuustoissa toimii noin 4 200 yrittäjää. 23 aluekeskuksen yrittäjistä poimittiin lisäksi 18 000 yrittäjän otos. Kyselyyn saatiin 3 345 vastausta.

Kuntakohtainen raportti toimitettiin niille paikallisyhdistyksille, joista kyselyyn vastasi vähintään neljä hallituksen jäsentä. Vähäisempää vastausmäärää ei katsottu riittävän edustavaksi yhteisen näkemyksen pohjaksi kunnan elinkeinopolitiikasta. Näin 177 kunnalle, reilulle puolelle Suomen kunnista, saatiin paikallinen raportti. Kaikki vastaukset on otettu kuitenkin huomioon seutukunnittaisissa, aluejärjestökohtaisissa ja valtakunnallisissa tuloksissa.

Kokonaistulos lähes neutraali

Kysely koostui 13 taustoittavasta ja 48 väittämän muodossa esitetystä kysymyksestä. Kokonaisarviossa on otettu huomioon 40 väittämää, joiden joukossa on kolme uutta. Vuonna 2008 mukaan otettuja osioita seudullisen elinkeinoyhtiön tai vastaavan toiminnasta (osio I) ja päätösten yritysvaikutusten arvioinnista (osio J) ei ole otettu mukaan kokonaisarvioon, koska näitä ei myöskään esitetty kaikille vastaajille. Osioihin I ja J ovat vastanneet siis vain niiden kuntien vastaajat, joiden kunta osallistuu seudullisen kehitysyhtiön toimintaan ja tekee yritysvaikutusten arviointia.

Vastausvaihtoehdot olivat täysin eri mieltä (-2 pistettä); jokseenkin eri mieltä (-1 piste); neutraali mielipide (0 pistettä); jokseenkin samaa mieltä (1 piste); täysin samaa mieltä (2 pistettä). Tutkimusraporteissa vastaukset on skaalattu asteikolle 0–100 kokonaisarvion osalta.

Koko maan kaikkien kuntien saama pistekeskisarvo on 46 pistettä. Tämä merkitsee sitä, että yrittäjät ovat suhtautuneet kuntien elinkeinopolitiikkaan varsin neutraalisti. Asteikolla 0–100 neutraali taso olisi ollut 50 pistettä. Kokonaistuloksella mitattuna muutosta ei ole tapahtunut, sillä vuosina 2008 ja 2010 keskiarvo oli 48.

Tässä mittaristossa ensimmäisen kerran vastaajajoukkoa päätettiin suurentaa ottamalla yrityksistä otos 23 aluekeskuksen osalta. Tämä on syytä ottaa huomioon vertailtaessa tuloksia aikaisempiin elinkeinopoliittisiin mittaristoihin: näiden keskusten arviot ovat pienempiä kuntia hieman kriittisempiä eikä hajonta ole yhtä suurta.

1.1 TULOKSET KUNNITTAIN

Uusikaupunki sai koko maan parhaat arviot

Kyselyn perusteella parhaat arviot saaneeksi kunnaksi nousi Varsinais-Suomen Uusikaupunki pistekeskisarvolla 91. Uusikaupunki oli ykkönen myös edellisessä mittaristossa 2010. Pistemäärä jopa nousi 9 yksikköä. Uusikaupunki sai erityisen hyvät arviot verrattuna muihin kärkikuntiin kunnan viestinnästä ja tiedottamisesta, koulutuksesta ja seudullisen kehittämissyhtiön toiminnasta. Myös arviot yleisestä elinkeinopolitiikasta, elinkeinotoiminnan resursseista sekä kunnan yhteistyöstä alueella olivat korkeat.

Uudessakaupungissa yksittäisistä väitteistä parhaat arviot saivat (keskiarvo 1,9):

- elinkeinopolitiikan tuki yritystoiminnan kehittämiseksi,
- elinkeinopolitiikan tulosten järjestelmällinen seuraaminen,
- kunnan riittävän nopea päätöksenteko yritysten kannalta,
- kunnan elinkeinotoimen ammattimaisuus,
- kunnan riittävä ja tuloksellinen imagomarkkinointi ja
- tehokas kunnallistekniikan järjestäminen yritysten kannalta.

Kaiken kaikkiaan kärjessä on pitkälti samat kunnat kuin kaksi vuotta sittenkin. Seitsemän kunnan osalta arviot ovat edelleen parantuneet. Liedon sijoitus ja pisteet ovat nousseet eniten.

Kymmenen parhaat arviot saanutta kuntaa:

▪ Uusikaupunki (Varsinais-Suomi)	91 pistettä	+9 pistettä
▪ Alavus (Etelä-Pohjanmaa)	88 pistettä	+15 pistettä
▪ Lieto (Varsinais-Suomi)	83 pistettä	+18 pistettä
▪ Humpvila (Kanta-Häme)	82 pistettä	+7 pistettä
▪ Ranua (Lappi)	80 pistettä	+6 pistettä
▪ Ilmajoki (Etelä-Pohjanmaa)	80 pistettä	+9 pistettä
▪ Lempäälä (Pirkanmaa)	79 pistettä	+1 piste
▪ Muurame (Keski-Suomi)	73 pistettä	-4 pistettä
▪ Keitele (Pohjois-Savo)	71 pistettä	-4 pistettä
▪ Töysä (Etelä-Pohjanmaa)	71 pistettä	-3 pistettä

Parhaat arviot saaneet kunnat alueittain:

▪ Uusikaupunki (Varsinais-Suomi)	91 pistettä	+9 pistettä
▪ Alavus (Etelä-Pohjanmaa)	88 pistettä	+15 pistettä
▪ Humpvila (Kanta-Häme)	82 pistettä	+7 pistettä
▪ Ranua (Lappi)	80 pistettä	+6 pistettä
▪ Lempäälä (Pirkanmaa)	79 pistettä	+1 piste
▪ Muurame (Keski-Suomi)	73 pistettä	-4 pistettä
▪ Keitele (Pohjois-Savo)	71 pistettä	-4 pistettä
▪ Iitti (Kymenlaakso)	70 pistettä	+8 pistettä
▪ Merikarvia (Satakunta)	67 pistettä	+5 pistettä
▪ Kangasniemi (Etelä-Savo)	66 pistettä	+7 pistettä
▪ Lapinjärvi (Uusimaa)	64 pistettä	+8 pistettä
▪ Liperi (Pohjois-Karjala)	63 pistettä	+14 pistettä
▪ Haapavesi (Pohjois-Pohjanmaa)	62 pistettä	+12 pistettä
▪ Hollola (Päijät-Häme)	62 pistettä	+6 pistettä
▪ Pello (Länsipohja)	61 pistettä	+12 pistettä
▪ Sotkamo (Kainuu)	59 pistettä	-6 pistettä
▪ Kauniainen (Pääkaupunkiseutu)	58 pistettä	-6 pistettä
▪ Imatra (Etelä-Karjala)	56 pistettä	+8 pistettä
▪ Ylivieska (Keski-Pohjanmaa)	55 pistettä	+13 pistettä
▪ Vaasa (Rannikko-Pohjanmaa)	47 pistettä	-13 pistettä
▪ Helsinki (Helsinki)	43 pistettä	-2 pistettä

Kuopio ensimmäisenä 10 suurimman kaupungin joukossa

Suomen 10 suurimman kaupungin joukossa ensimmäisenä oli Kuopio. Verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin se menestyi erityisen hyvin arvioitaessa infrastruktuuria. Kuopio sai myös niukasti positiivisen arvion yhteistyöstä seutukunnassa ja maakunnassa sekä koskien yritysvaikutusten arviointia.

Suurista kaupungeista parhaimmat arviot Kuopio sai osa-alueista infrastruktuurin lisäksi viestinnästä ja tiedottamisesta. Yksittäisistä kysymyksistä parhaat arviot annettiin kunnallistekniikan tehokkaasta järjestämisestä, yritysten tontti- ja tilatarpeista huolehtimisesta, yritysten tarpeiden huomioon ottamisesta kaavoituksessa sekä oppilaitosten ja yritysten riittävästä yhteistyöstä.

Kuopio on myös ainoa pisteitään merkittävästi parantanut suuri kaupunki edellisestä mittaristosta 2010. Vantaa puolestaan on erityisesti menettänyt pisteitään. Myös Espoossa, Oulussa ja Jyväskylässä pisteet ovat laskeneet merkityksellisesti. Vertailussa kahden vuoden takaiseen on syytä muistaa, että nyt näiden kaupunkien kohdalla arvioijina on yhdistysten hallitusjäsenten lisäksi joukko muita yrittäjiä. Kokonaisuutena suurten kaupunkien parhaat arviot yltyivät vain niukasti koko maan keskiarvon yläpuolelle.

Kymmenen suurimman kaupungin saamat pisteet olivat järjestyksessä:

▪ Kuopio (Pohjois-Savo)	48 pistettä	+11 pistettä
▪ Oulu (Pohjois-Pohjanmaa)	47 pistettä	-7 pistettä
▪ Espoo (Pääkaupunkiseutu)	47 pistettä	-8 pistettä
▪ Lahti (Päijät-Häme)	46 pistettä	+3 pistettä
▪ Vantaa (Pääkaupunkiseutu)	44 pistettä	-18 pistettä
▪ Helsinki (Helsinki)	43 pistettä	-2 pistettä
▪ Tampere (Pirkanmaa)	42 pistettä	+2 pistettä
▪ Jyväskylä (Keski-Suomi)	41 pistettä	-7 pistettä
▪ Turku (Varsinais-Suomi)	40 pistettä	-3 pistettä
▪ Kouvola (Kymenlaakso)	36 pistettä	-1 piste

Seinäjoki kärjessä 23 aluekeskuksesta

Ensimmäisen kerran vastaajajoukkoa päätettiin suurentaa ottamalla yrityksistä otos 23 aluekeskuksen osalta. Näiden aluekeskusten joukossa ensimmäisenä oli Seinäjoki. Verrattuna muihin aluekeskuksiin se menestyi erityisen hyvin arvioitaessa kunnan päätöksenteon yritysälähtöisyyttä sekä kunnan viestintää ja tiedottamista. Seinäjoki menestyi myös kysymyksissä, jotka koskivat yleistä elinkeinopolitiikkaa, elinkeinotoimen resursseja ja koulutusta. Sen sijaan seudullisen ja maakunnallisen yhteistyön suhteen arviot olivat muita parhaita keskuksia hieman kriittisempiä.

Yritysvaikutusten arviointia koskevan osa-alueen lisäksi yksittäisistä kysymyksistä parhaat arviot annettiin kunnallistekniikan tehokkaasta järjestämisestä, yrittäjien mahdollisuuksista oman osaamisensa kehittämiseen sekä riittävästä ja tuloksellisesta panostamisesta kunnan imagomarkkinointiin.

23 aluekeskuksen saamat pisteet olivat järjestyksessä:

▪ Seinäjoki (Etelä-Pohjanmaa)	52 pistettä	-5 pistettä
▪ Kuopio (Pohjois-Savo)	48 pistettä	+11 pistettä
▪ Oulu (Pohjois-Pohjanmaa)	47 pistettä	-7 pistettä
▪ Vaasa (Rannikko-Pohjanmaa)	47 pistettä	-13 pistettä
▪ Espoo (Pääkaupunkiseutu)	47 pistettä	-8 pistettä
▪ Lahti (Päijät-Häme)	46 pistettä	+3 pistettä
▪ Mikkeli (Etelä-Savo)	45 pistettä	-1 piste
▪ Vantaa (Pääkaupunkiseutu)	44 pistettä	-18 pistettä
▪ Tornio (Länsipohja)	44 pistettä	+1 piste
▪ Joensuu (Pohjois-Karjala)	43 pistettä	-12 pistettä
▪ Pori (Satakunta)	43 pistettä	-2 pistettä
▪ Helsinki (Helsinki)	43 pistettä	-2 pistettä
▪ Hämeenlinna (Kanta-Häme)	42 pistettä	-3 pistettä
▪ Kajaani (Kainuu)	42 pistettä	+9 pistettä
▪ Kokkola (Keski-Pohjanmaa)	42 pistettä	-6 pistettä
▪ Tampere (Pirkanmaa)	42 pistettä	+2 pistettä
▪ Rovaniemi (Lappi)	41 pistettä	+/-0 pistettä
▪ Jyväskylä (Keski-Suomi)	41 pistettä	-7 pistettä
▪ Kemi (Länsipohja)	41 pistettä	-4 pistettä
▪ Turku (Varsinais-Suomi)	40 pistettä	-3 pistettä
▪ Lappeenranta (Etelä-Karjala)	38 pistettä	+2 pistettä
▪ Kouvola (Kymenlaakso)	36 pistettä	-1 piste
▪ Porvoo (Uusimaa)	36 pistettä	+10 pistettä

Kuntakohtaiset erot suuria – myös seutukuntien välillä eroja

Kuntien saamissa arvioissa oli huomattavia eroja. Parhaat arviot saaneiden kuntien pistemäärät olivat 70 pistettä paremmat kuin huonoimmat arviot saaneiden kuntien pistemäärät. Ero on jopa hieman kasvanut parhaiden nostettua arvioitaan. Suurimpien kaupunkien ja aluekeskusten välillä ei ole yhtä suuria eroja: erot 12 ja 16 yksikköä.

Tulokset ajettiin niin ikään seutukuntakohtaisesti. Myös seutukuntien välillä oli huomattava vaihtelu. Kokonaispisteet vaihtelivat Rannikko-Pohjanmaan Suupohjan rannikkoseudun 34 pisteestä Varsinais-Suomen Vakka-Suomen seutukunnan 71 pisteeseen. Ero ei ole kasvanut, kun sekä parhaat että heikommat seutukunnat ovat nostaneet pisteitään.

1.2 TULOKSET KYSYMYKSITTÄIN

Kriittisimmät arviot kuntien päätöksenteon yritysllähtöisyydestä sekä julkisten palveluiden järjestämisestä ja kuntien hankintapolitiikasta

Kysymysryhmittäin tarkasteltuna negatiivisimmat arviot annettiin koskien kuntien päätöksenteon yritysllähtöisyyttä (vastauskeskiarvo -0,4 pistettä) sekä julkisten palveluiden järjestämistä ja kuntien hankintapolitiikkaa (vastauskeskiarvo -0,3 pistettä). Myös kunnan viestintä ja tiedottaminen sekä elinkeinotoimen resurssit arvioitiin hieman kriittisesti. Näissä neljässä osiossa kaikki väittämät oli arvioitu keskimäärin kriittisesti.

Muiden osioiden kriittisesti arvioidut väittämät olivat (vastauskeskiarvo kork. -0,2 pistettä):

- kunta ja yrittäjät asettavat elinkeinopolitiikan tavoitteet yhdessä (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä),
- kunta toimii aktiivisesti, jotta yritykset saavat ammattitaitoista työvoimaa (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä),
- yrittäjyyskasvatus on osa kunnan elinkeinopolitiikkaa (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä),
- kunnan päätökset kunnallisveroprosentista tukevat yritysten toimintaa (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä) ja
- kunnan päätökset kiinteistöveron suuruudesta tukevat yritysten toimintaa (vastauskeskiarvo -0,3 pistettä).

Kunnan ja yritysten välinen yhteistyö on hyvää ja säännöllistä on ainut väittäjä, jonka suhteen arviot ovat tulleet selkeästi kriittisemmiksi. Hieman kriittisemmin arvioidaan myös kuntien ja yrittäjien yhteistä elinkeinopoliittisten tavoitteiden asettamista ja kunnan konkreettisten yrityspaneustusten oikeudenmukaista tekemistä. Kunnan päätöksenteon yritysälähtöisyys osiota arvioidaan kokonaisuutena aiempaa hieman kriittisemmin. Myös edellisellä kierroksella arviot heikkenivät tältä osin hieman.

Positiivisimmat arviot yrittäjien kuuntelemisesta

Osiosta positiivisimmin arvioidiin kunnan yhteistyö seutukunnassa ja maakunnassa. Lisäksi positiivisen arvion saivat myös seudullisen kehittämisyhtiön tai vastaavan toiminta sekä päätösten yritysvaikutusten arviointi. Näitä kahta osiota arvioivat kuitenkin vain niiden kuntien paikallisyhdistysten jäsenet ja yrittäjät, joissa kunta on mukana seudullisessa kehittämisyhtiön toiminnassa ja/tai tekee yritysvaikutusten arviointia.

Parhaat arviot saivat seuraavat yksittäiset väittämät (vastauskeskiarvo vähintään 0,2 pistettä):

- yrityksillä/yrittäjähdistyksillä on mahdollisuus vaikuttaa seudullisen elinkeinopolitiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä),
- kunnallistekniikka on järjestetty yritysten kannalta tehokkaasti (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä),
- seudullisen kehittämisyhtiön tai vastaavan toiminta on yritysälähtöistä (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä),
- kunta käyttää päätöksenteossaan tehokkaasti sen oman elinkeinotoimen tietoja ja osaamista (vastauskeskiarvo 0,4 pistettä),
- kunta kuuntelee yrittäjiä tehdessään päätöksiä, jotka vaikuttavat yrityksiin (vastauskeskiarvo 0,5 pistettä) ja
- kunnan virkamiesjohto ottaa yritysvaikutukset huomioon jo valmistellessaan päätöksiä (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä).

Yritysten ja yrittäjähdistysten mahdollisuuksia vaikuttaa seudullisen elinkeinopolitiikan suunnitteluun ja toteutukseen arvioidaan aiempaa positiivisemmin. Niin ikään hieman positiivisemmin arvioidaan kunnan ylikunnallisiin kehittämishankkeisiin osallistumisen vaikutuksia yritysten toiminnan kehittämiseen sekä kunnan elinkeinotoimen resurssien riittävyttä.

Elinkeinopoliittiset ohjelmat ajan tasalla – palvelustrategiat tunnetaan huonosti

Kuntien elinkeinopoliittisten ohjelmien tarkoituksena on täsmentää kuntastrategian elinkeinopoliittisia linjauksia ja toimia apuna kunnan päätöksenteossa. Ohjelmissa tulisi koota poikkihallinnollisia toimia yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi ja kehittämiseksi.

Kunnilla on palvelujen järjestämisvastuu lainsäädännön nojalla kunnille kuuluvista palveluista sekä muista kuntien järjestettäväkseen ottamistaan palveluista. Kuntien palvelustrategioissa esitetään, miten kunnan palvelut tullaan lähivuosien aikana kuntalaisille eri toimialoilla tuottamaan. Palvelustrategioiden tulisi olla sisällöltään sellaisia, että kuntalaiset, kunnan henkilöstö ja ulkopuoliset markkinoilla toimivat palveluntarjoajat voivat tehdä niistä omat johtopäätöksensä.

Kunnista löytyy varsin yleisesti elinkeinoasioista vastaava erillisen virkamies – kolmessa neljästä. Tämä hoitaa usein myös yhteydenpidon yrityksiin ja yrittäjiin päin. Osassa kunnista (vajaassa kolmasosassa) kuitenkin kunnanjohtaja itse hoitaa yhteydenpidon erillisen virkamiehen puuttuessa tai olemassa olosta huolimatta.

Elinkeinopoliittinen ohjelma tai strategia löytyy hyvin kattavasti kunnista ja on myös ajantasainen – korkeintaan kolme vuotta vanha. Yrittäjäyhdistykset ovat myös olleet varsin kattavasti mukana valmistelemassa ohjelmaa.

Palvelustrategian olemassa olo tunnetaan vastaajien keskuudessa heikosti – kaksi kolmasosaa ei osaa sanoa. Vastausten perusteella ajantasainen palvelustrategia löytyy vajaasta viidenneksestä kunnista. Samoin palvelusetelien tuntemuksessa olisi korjattavaa vastaajien keskuudessa – yli 40 prosenttia ei osaa sanoa käytöstä. Setelit näyttäisivät olevan käytössä vajaassa neljäsosassa kunnista vastausten perusteella.

Yritysvaikutusten arviointi on vastausten perusteella käytössä reilussa kymmenessä prosentissa kunnista, käyttöönottoa suunnitellaan reilussa kymmenessä prosentissa, vajaassa puolessa vaikutuksia ei arvioida ja kolmasosassa vastaajat eivät osaa sanoa. Ylikunnallinen yhteistyö elinkeinopoliitikassa näyttäisi olevan vastausten perusteella hyvin yleistä – vain reilu 10 prosenttia ei tee yhteistyötä vastausten perusteella.

Vastaajista 60 prosenttia kannattaa vapaaehtoisia kuntaliitoksia – lisäksi neljäsosa hyväksyy pakkoliitokset

Hallitus aikoo toteuttaa koko maassa kattavan vahvoihin peruskuntiin perustuvan kunta- ja palvelurakennemuutoksen, jonka puitteissa hallinnon rakenteita sekä kuntien tuottavuutta ja vaikuttavuutta parannetaan. Kuntamuutoksen tavoitteena on luoda palvelurakenne, jossa valta ja vastuu palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta ovat yhdellä, riittävän laajaan asukas- ja osaamispohjaan perustuvalla taholla.

Vastaajista vajaa 60 prosenttia hyväksyy kuntaliitokset, mutta ei kannata pakkoliitoksia. Lisäksi neljäsosa olisi valmis pakkoliitoksiin. Noin kymmenen prosenttia ei näe merkittävää tarvetta kuntarakenteiden uudistamiselle. Kunnittain tarkasteltuna niin ikään noin 60 prosentissa kunnista enemmistö vastaajista kannattaa vapaaehtoisia liitoksia. Vajaasta kymmenestä kunnasta löytyy enemmistö pakkoliitoksille.

Vastaajista noin 40 prosentin mukaan oman kunnan tulisi tehdä kuntaliitoksia ja reilun 45 prosentin mukaan oman kunnan ei tulisi tehdä liitoksia lähitulevaisuudessa. Kunnittain tarkasteltuna noin 40 prosentissa kunnista enemmistö vastaajista kannattaa oman kunnan kuntaliitoksia lähitulevaisuudessa. Niissä kunnissa, jotka ovat jo tehneet kuntaliitoksia, vaikutukset kunnan elinkeinopoliittikkaan arvioidaan neutraaleiksi.

2 TULOKSET KYSYMYSRYHMITTÄIN

2.1 YLEINEN ELINKEINOPOLITIIKKA

Parhaan arvion osion väittämistä sai kuntien elinkeinopoliittisen ohjelman ajantasaisuus (vastauskeskiarvo 0,1 pistettä). Osion arviot olivat neutraaleja kysyttäessä yrittäjiltä, onko kunnan ja yritysten välinen yhteistyö hyvää ja säännöllistä sekä tukeeko kunnan elinkeinopolitiikka yritysten toiminnan kehittämistä.

Osiossa muut väittämät siitä, asettaako kunta ja yrittäjät elinkeinopolitiikan tavoitteet yhdessä, toteuttaako kunta elinkeinopolitiikan asetetut tavoitteet määrätietoisesti sekä pohjautuuko päätöksenteko yritysvaikutusten järjestelmälliseen selvittämiseen ja analysointiin, saivat hieman negatiivisen arvion.

Edelliseen kyselyyn verrattuna arvio heikentyi koskien yrittäjien ja kunnan yhteistä tavoitteiden asettamista sekä elinkeinopolitiikan tukea yrittäjien toiminnan kehittämiseksi. Koko kyselyn suurin heikennys tapahtui kuitenkin koskien osion arvioita kunnan ja yritysten välistä hyvää ja säännöllistä yhteistyötä.

2.2 KUNNAN PÄÄTÖKSENTEON YRITYSLÄHTÖISYYS

Tämä osio sai heikoimman arvion, julkisten palvelujen järjestämistä ja hankintapolitiikkaa koskevan osion kanssa, ollen selvästi kriittinen. Lisäksi arviot koskien kaikkia väittämiä olivat tulleet aiempaakin kriittisemmiksi.

Vähiten kriittisin arvio annettiin väittämään koskien virkamiesjohdon kykyä edistää toimillaan ja päätöksillään yritysten toiminnan kehittämistä (vastauskeskiarvo -0,3 pistettä). Negatiivisin arvio annettiin puolestaan kysyttäessä, pohjautuuko päätöksenteko yritysvaikutusten johdonmukaiseen selvittämiseen ja analysointiin sekä onko päätöksenteko yritysten kannalta riittävän nopeaa (vastauskeskiarvo -0,5 pistettä).

Se, onko päätöksenteko yritysten toiminnan kannalta avointa, ennustettavaa ja pitkäjänteistä, sijoittui tähän väliin (vastauskeskiarvo -0,4 pistettä). Niin ikään arviot päättävien elinten kyvystä edistää yritysten toiminnan kehittämistä (vastauskeskiarvo -0,4 pistettä) sijoituivat kyseiseen väliin.

2.3 ELINKEINOTOIMEN RESURSSIT

Elinkeinoimen resurssit saivat hieman negatiivisen arvion ollen kolmen heikoimmin arvioidun osion joukossa. Vastajat arvioivat hieman kriittisesti kunnan kykyä pystyä toimimaan elinkeinopolitiikassa ennakoivasti ja vuorovaikutteisesti (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä) sekä kunnan kykyä hoitaa elinkeinotoiminta ammattimaisesti (vastauskeskiarvo -0,1 pistettä). Yritystoiminnan konkreettisten kehittämispanostusten tekemisestä oikeudenmukaisesti (vastauskeskiarvo -0,4 pistettä) ja resurssien oikeasta kohdentamisesta (vastauskeskiarvo -0,3 pistettä) annettiin osion kriittisimmät arviot.

Neutraali arvio annettiin koskien elinkeinotoimen resurssien riittävyyttä. Tässä osiossa kaikkien väittämien arviot olivat käytännössä samat kuin kaksi vuotta sitten lukuun ottamatta yrityksiin tehtyjen kunnan konkreettisten panostusten oikeudenmukaisuutta, joiden suhteen arviot olivat tulleet kriittisemmiksi.

2.4 KUNNAN VIESTINTÄ JA TIEDOTTAMINEN

Niin ikään kunnan viestintä ja tiedottaminen arvioitiin lähes samoin kuin kaksi vuotta sitten: tiedottaminen yrittäjiä koskevista päätöksistä ja suunnitelmista (vastauskeskiarvo -0,3 pistettä), elinkeinopolitiikan tavoitteiden saatavuus internetin välityksellä (vastauskeskiarvo -0,1 pistettä) ja kunnan imagomarkkinoinnin tuloksellisuus (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä). Tämä osio oli kolmanneksi heikoimmin arvioitu osio yhdessä elinkeinotoimen resurssien kanssa.

2.5 KUNNAN YHTEISTYÖ SEUTUKUNNASSA JA MAAKUNNASSA

Kunnan yhteistyötä muiden kuntien kanssa arvioitiin paikallisen yrittäjätoiminnan näkökulmasta kaikkien vastaajien toimesta. Osion arvio oli positiivisin kaikkien vastaajien arvioimista osioista. Tämän osion arvioista oli parantunut yrityksiin ja yrittäjäyhdistysten mahdollisuudet vaikuttaa seudullisen elinkeinopolitiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Arvio seutukuntayhteistyön riittävästä yrityslähtöisyydestä oli edelleen neutraali. Kunnan ylikunnallisiin kehittämishankkeisiin osallistumisen riittävästä tuesta paikallisten yritysten toiminnan kehittämiseksi annettiin lähes neutraali arvio (vastauskeskiarvo 0,1 pistettä). Yritysten ja yrittäjäyhdistysten riittävästä vaikutusmahdollisuuksista seudullisen elinkeinopolitiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen annettiin nyt sen sijaan positiivinen arvio (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä).

2.6 KOULUTUS

Myönteisimmin koulutusosiossa suhtauduttiin oppilaitosten ja yritysten välisen yhteistyön riittävyyteen (vastauskeskiarvo 0,1 pistettä). Kunnan oppilaitosten kannustavuudesta yrittäjyyteen annettiin toiseksi paras arvio (vastauskeskiarvo 0,0 pistettä). Yrittäjillä koettiin myös olevan jossakin määrin riittäviä mahdollisuuksia oman osaamisensa kehittämiseen (vastauskeskiarvo 0,0 pistettä).

Hieman kriittinen arvio annettiin väittämään kunnan aktiivisuudesta ammattitaitoisen työvoiman saamiseksi yrityksiin (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä). Väite, että yrittäjäyhteysharjoitus on osa kunnan elinkeinopolitiikkaa, sai niin ikään hieman negatiivisen palautteen (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä). Tämän osion arviot säilyivät lähes entisellään verrattuna kahden vuoden takaiseen kyselyyn.

2.7 JULKISTEN PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA KUNTIEN HANKINTAPOLITIIKKA

Kuten edellä jo todettiin, tämä oli toinen osioista, jotka saivat kaikkein kriittisimmät arviot. Arviot olivat lähes muuttumattomat aikaisempiin kierroksiin verrattuna.

Osiossa väitteeseen siitä, että kunnan hankintapolitiikka tukee myös pk-yritysten kasvua ja kehittymistä, annettiin varsin kriittinen palaute (vastauskeskiarvo -0,5 pistettä). Yhtä kriittisesti arvioitiin kunnan hankintaosaamisen riittävää tasoa (vastauskeskiarvo -0,5 pistettä). Lisäksi yrittäjien tasavertaisia mahdollisuuksia osallistua kunnan järjestämävastuulla olevien palveluiden tuottamiseen sekä hankintapolitiikalla tapahtuvaa markkinoiden toimivuuden ja monipuolisuuden edistämistä arvioitiin kriittisesti (vastauskeskiarvo -0,4 pistettä).

Hieman kriittisesti arvioitiin väitettä paikallisten yritysten mahdollisuuksista osallistua kaikkiin kunnan järjestämiin tarjouskilpailuihin (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä). Kysymykseen julkisten palveluiden tehokkuudesta ja laadukkuudesta yleisesti sekä kunnan harjoittamasta häiritsevästä, yritysten kanssa kilpailevasta, elinkeinotoiminnasta annettiin lähes neutraali arvio.

2.8 INFRASTRUKTUURI

Infrastruktuurijaksossa kysyttiin melko heterogeenisiä kysymyksiä. Osion arviot olivat niin ikään lähes muuttumattomia kauttaaltaan. Positiiviset arviot annettiin kaavoituksesta (vastauskeskiarvo 0,1 pistettä), tontti- ja tilakysymyksistä (vastauskeskiarvo 0,1 pistettä) sekä kunnallistekniikasta (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä).

Kriittiset arviot annettiin kunnan aktiivisuudesta liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien järjestämisessä (vastauskeskiarvo -0,1 pistettä), kunnallisveroprosentteja koskevista päätöksistä (vastauskeskiarvo -0,2 pistettä) sekä kiinteistöveron suuruutta koskevista päätöksistä (vastauskeskiarvo -0,3 pistettä).

2.9 SEUDULLISEN KEHITTÄMISYHTIÖN TAI VASTAAVAN TOIMINTA

Tässä osiossa arviot pyydettiin niiltä vastaajilta, jotka ilmoittivat kunnan olevan mukana seudullisessa kehittämissyhtiössä tai vastaavassa. Arviot olivat lähes muuttumattomat. Elinkeino-yhtiön toiminnan arvioitiin olevan ainakin jossakin määrin yrittäjälähtöistä (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä). Seudullisen elinkeino-yhtiön onnistumista toteuttamaan tehokkaasti kuntien elinkeinopoliittisia tavoitteita arvioitiin lähes neutraalisti (vastauskeskiarvo 0,1 pistettä). Niin ikään lähes neutraali arvio annettiin väittämistä, jotka koskivat kehittämissyhtiön toiminnan tunnettuutta yrittäjien keskuudessa sekä yhtiön tiedottamista tavoitteistaan ja painopisteistään (vastauskeskiarvo -0,1 pistettä).

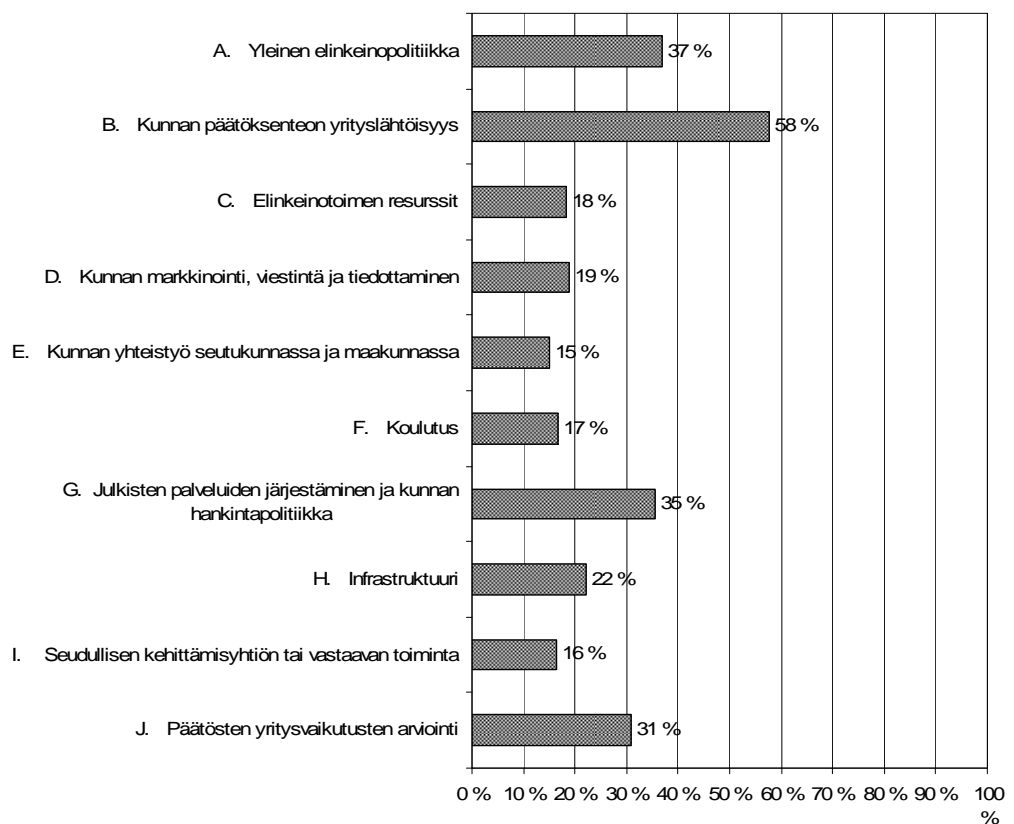
2.10 PÄÄTÖSTEN YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Tämän osion arvioivat vain ne vastaajat, joiden kunnissa tehdään yritysvaikutusten arviointia. Osion väittämien arvioissa ei ollut tapahtunut merkittävää muutosta. Yritysten kuuntelemisesta kunnan tehdessä näitä koskevia päätöksiä annettiin kaikkein positiivisen arvio (vastauskeskiarvo 0,5 pistettä). Myös kunnan oman elinkeinotoimen tietojen ja osaamisen tehokasta käyttöä päätöksenteossa (vastauskeskiarvo 0,4 pistettä) sekä kunnan virkamiesjohdon tapaa ottaa huomioon yritysvaikutukset jo päätöksiä valmisteltaessa (vastauskeskiarvo 0,3 pistettä) pidettiin hyvänä niissä kunnissa, joissa yritysvaikutuksia arvioidaan. Kunnanvaltuustojen, -hallitusten ja lautakuntien tapaa ottaa yritysvaikutukset huomioon itse päätöksiä tehtäessä arvioitiin vähiten positiivisesti (vastauskeskiarvo 0,1 pistettä).

3 TÄRKEIMMIKSI KATSOTUT KYSYMYSRYHMÄT

Yrittäjiä pyydettiin osana kyselyä määrittelemään kysytyistä osa-alueista kolme tärkeintä.

Koko maan vastausten perusteella eniten mainintoja saaneita osa-alueita olivat kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys, yleinen elinkeinopolitiikka, julkisten palveluiden järjestäminen ja kunnan hankintapolitiikka sekä päätösten yritysvaikutusten arviointi. Kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyyttä pidettiin suhteellisen selkeästi tärkeimpänä tekijänä. Järjestyksessä ja suhteellisissa osuuksissa ei ollut tapahtunut merkittävää muutosta aikaisempiin kyselyihin verrattuna lukuun ottamatta koulutuksen merkityksen nousua 10 prosenttiyksiköllä.

LIITE 1: VALTAKUNNAN TULOS

Vastausten lukumäärät:

Koko maan vastausten määrä: 3 345 kpl

Kyselyssä arvion saaneiden kuntien määrä: 177 kpl

Vastaus asteikko:

- 2 = Täysin eri mieltä
- 1 = Jokseenkin eri mieltä
- 0 = Neutraali mielipide
- +1 = Jokseenkin samaa mieltä
- +2 = Täysin samaa mieltä

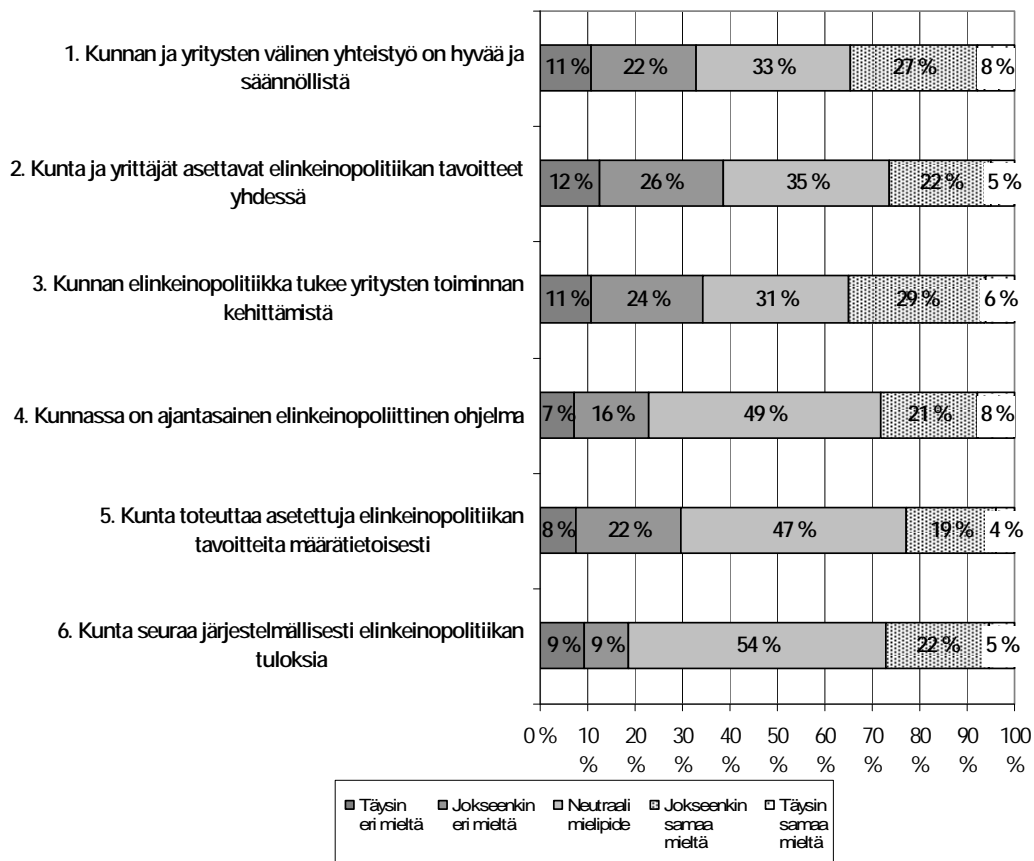
<i>KOKO AINEISTO</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
Keskiarvot	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,0
Kokonaistulos pisteytettyinä asteikolla 0 - 100	46	-2	0	3	0
<i>A. YLEINEN ELINKEINOPOLITIIKKA</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
1. Kunnan ja yritysten välinen yhteistyö on hyvää ja säännöllistä	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,1
2. Kunta ja yrittäjät asettavat elinkeinopolitiikan tavoitteet yhdessä	-0,2	-0,2	0,1	0,1	0,2
3. Kunnan elinkeinopolitiikka tukee yritysten toiminnan kehittämistä	0,0	-0,1	-0,3	0,2	0,1
4. Kunnassa on ajantasainen elinkeinopolitiittinen ohjelma	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
5. Kunta toteuttaa asetettuja elinkeinopolitiikan tavoitteita määrätietoisesti	-0,1	0,0	-0,1	0,2	0,0
6. Kunta seuraa järjestelmällisesti elinkeinopolitiikan tuloksia	-0,1	0,0	-0,1	0,1	0,1
<i>B. KUNNAN PÄÄTÖKSENTEON YRITYSLÄHTÖISYYS</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
7. Kunnan päätöksenteko on yritysten toiminnan kannalta avointa, ennustettavaa ja pitkäjänteistä	-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,2
8. Kunnan päätöksenteko on yritysten toiminnan kannalta riittävän nopeaa	-0,5	-0,2	0,0	0,1	0,1
9. Kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja eri lautakunnat kannustavat toiminnallaan ja päätöksillään yritysten toiminnan kehittämistä	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	0,1
10. Kunnan virkamiesjohto edistää toiminnallaan ja päätöksillään yritysten toiminnan kehittämistä	-0,3	-0,2	-0,1	0,1	0,1
11. Kunnan päätöksenteko pohjautuu yritysvaikutuksen johdonmukaiseen selvittämiseen ja analysoimiseen	-0,5	-0,3	-0,1	0,1	0,0
<i>C. ELINKEINOTOIMEN RESURSSIT</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
12. Kunta hoitaa elinkeinotoiminta ammattimaisesti	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,0
13. Kunnalla on riittävät elinkeinotoimien resurssit	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
14. Kunta pystyy toimimaan elinkeinopolitiikassaan ennakoivasti ja vuorovaikutteisesti	-0,2				
15. Kunnan elinkeinotoimien resurssit on kohdennettu oikein	-0,3	-0,1	0,0	0,1	0,1
16. Kunnan konkreettiset panostukset yrityksiin tehdään oikeudenmukaisesti	-0,4	-0,2	-0,1	0,2	
<i>D. KUNNAN VIESTINTÄ JA TIEDOTTAMINEN</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
17. Kunta antaa riittävästi tietoa päätöksistä ja suunnitelmista, jotka koskevat yrityksiä	-0,3	-0,1	0,0	0,2	0,0
18. Kunnan elinkeinopolitiikan tavoitteet ovat näkyvästi esillä ja helposti saatavilla kunnan internet-sivuilta	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
19. Kunnan panostus imagomarkkinointiin on riittävä ja tuloksellista	-0,2	0,0	0,0	0,2	0,0

<i>E. KUNNAN YHTEISTYÖ SEUTUKUNNASSA JA MAAKUNNASSA</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
20. Kunnan seudullinen yhteistyö on riittävän yrityslähtöistä	0,0	0,0	0,1	0,2	
21. Kunnan osallistuminen ylikunnallisiin kehittämishankkeisiin tukee paikallisten yritysten toiminnan kehittämistä	0,1	0,1	0,0	0,2	-0,1
22. Yrityksillä/yritysjärjestyksillä on mahdollisuus vaikuttaa seudullisen elinkeinopolitiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen	0,3	0,3	0,0	0,2	
<i>F. KOULUTUS</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
23. Oppilaitosten ja yritysten välillä on kunnassa riittävästi yhteistyötä	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,1
24. Oppilaitokset kunnassa kannustavat riittävästi yrittäjyyteen	0,0	-0,1	0,1	0,2	0,1
25. Kunta toimii aktiivisesti, jotta yritykset saavat ammattitaitoisia työvoimaa	-0,2	0,0	0,1	0,1	0,0
26. Yrittäjillä on kunnassa riittävästi mahdollisuuksia oman osaamisensa kehittämiseen	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
27. Yrittäjyyskasvatus on osa kunnan elinkeinopolitiikkaa	-0,2	-0,1	0,1	0,1	
<i>G. JULKISTEN PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA KUNNAN HANKINTAPOLITIIKKA</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
28. Kunta on järjestänyt julkiset palvelut tehokkaasti ja laadukkaasti	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	-0,1
29. Kunta antaa yrityksille tasavertaisen mahdollisuuden tuottaa kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluita	-0,4	0,0	-0,1	0,1	0,0
30. Kunta tarjoaa paikallisille yrityksille mahdollisuuden osallistua kaikkiin kunnan järjestämiin tarjouskilpailuihin	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,0
31. Kunta edistää omalla hankintapolitiikallaan markkinoiden toimivuutta ja monipuolisuutta	-0,4				
32. Kunta harjoittaa häiritsevissä määrin omaa, yritysten kanssa markkinoilla kilpailevaa, elinkeinotoimintaa	-0,1				
33. Kunnan hankintapolitiikka tukee pk-yritysten kasvua ja kehittymistä	-0,5	0,0	-0,1	0,1	
34. Kunnan hankintaosaaminen on riittävällä tasolla	-0,5	0,0	0,0	0,1	
<i>H. INFRASTRUKTUURI</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
35. Kunta on aktiivisesti huolehtinut yritysten tarvitsemista liikenne- ja tietoliikenneyhteyksistä	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
36. Kunnan kaavoituksessa otetaan huomioon yritysten tarpeet	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
37. Kunta on huolehtinut yritysten tontti- ja tilatarpeista	0,1	-0,1	0,1	0,0	0,0
38. Kunnallistekniikka on järjestetty yritysten kannalta tehokkaasti	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1
39. Kunnan päätökset kunnallisveroprosentista tukevat yritysten toimintaa	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,0
40. Kunnan päätökset kiinteistöveron suuruudesta tukevat yritysten toimintaa	-0,3	0,0	-0,1	0,1	0,1

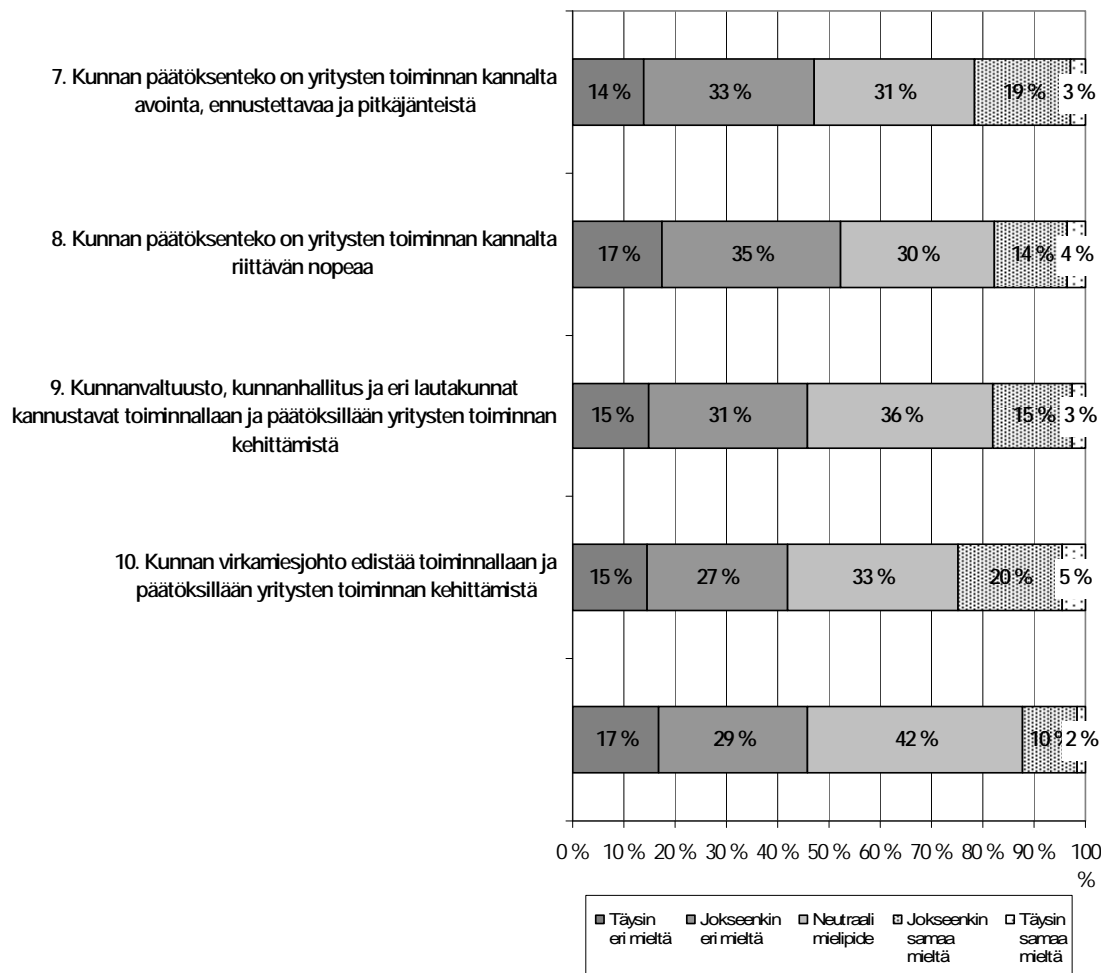
<i>I. SEUDULLISEN KEHITTÄMISYHTIÖN TAI VASTAAVAN TOIMINTA</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
41. Seudullisen kehittämissyhtiön tai vastaavan toiminta on yrityslähtöistä	0,3	0,0	0,1		
42. Seudullisen kehittämissyhtiön toiminta tunnetaan hyvin yrityksissä	-0,1	-0,1	0,0		
43. Seudullinen kehittämissyhtiö toteuttaa tehokkaasti kuntien elinkeinopoliittisia tavoitteita	0,1	0,0	0,0		
44. Seudullinen kehittämissyhtiö on tiedottanut tavoitteistaan ja painopisteistään hyvin	-0,1	-0,1	0,0		
<i>J. PÄÄTÖSTEN YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
45. Kunta käyttää päätöksenteossään tehokkaasti sen oman elinkeinotoimen tietoja ja osaamista	0,4	0,0			
46. Kunta kuuntelee yrittäjiä tehdessään päätöksiä, jotka vaikuttavat yrityksiin	0,5	0,0			
47. Kunnan virkamiesjohto ottaa yritysvaikutukset huomioon jo valmistellessaan päätöksiä	0,3	-0,1			
48. Kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja eri lautakunnat ottavat yritysvaikutukset huomioon päätöksiä tehdessään	0,1	-0,1			

A. YLEINEN ELINKEINOPOLITTIKKA	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
1. Kunnan ja yritysten välinen yhteistyö on hyvää ja säännöllistä	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,1
2. Kunta ja yrittäjät asettavat elinkeinopolitiikan tavoitteet yhdessä	-0,2	-0,2	0,1	0,1	0,2
3. Kunnan elinkeinopolitiikka tukee yritysten toiminnan kehittämistä	0,0	-0,1	-0,3	0,2	0,1
4. Kunnassa on ajantasainen elinkeinopoliittinen ohjelma	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
5. Kunta toteuttaa asetettuja elinkeinopolitiikan tavoitteita määrätietoisesti	-0,1	0,0	-0,1	0,2	0,0
6. Kunta seuraa järjestelmällisesti elinkeinopolitiikan tuloksia	-0,1	0,0	-0,1	0,1	0,1

Kuvio 1: Yleinen elinkeinopolitiikka.

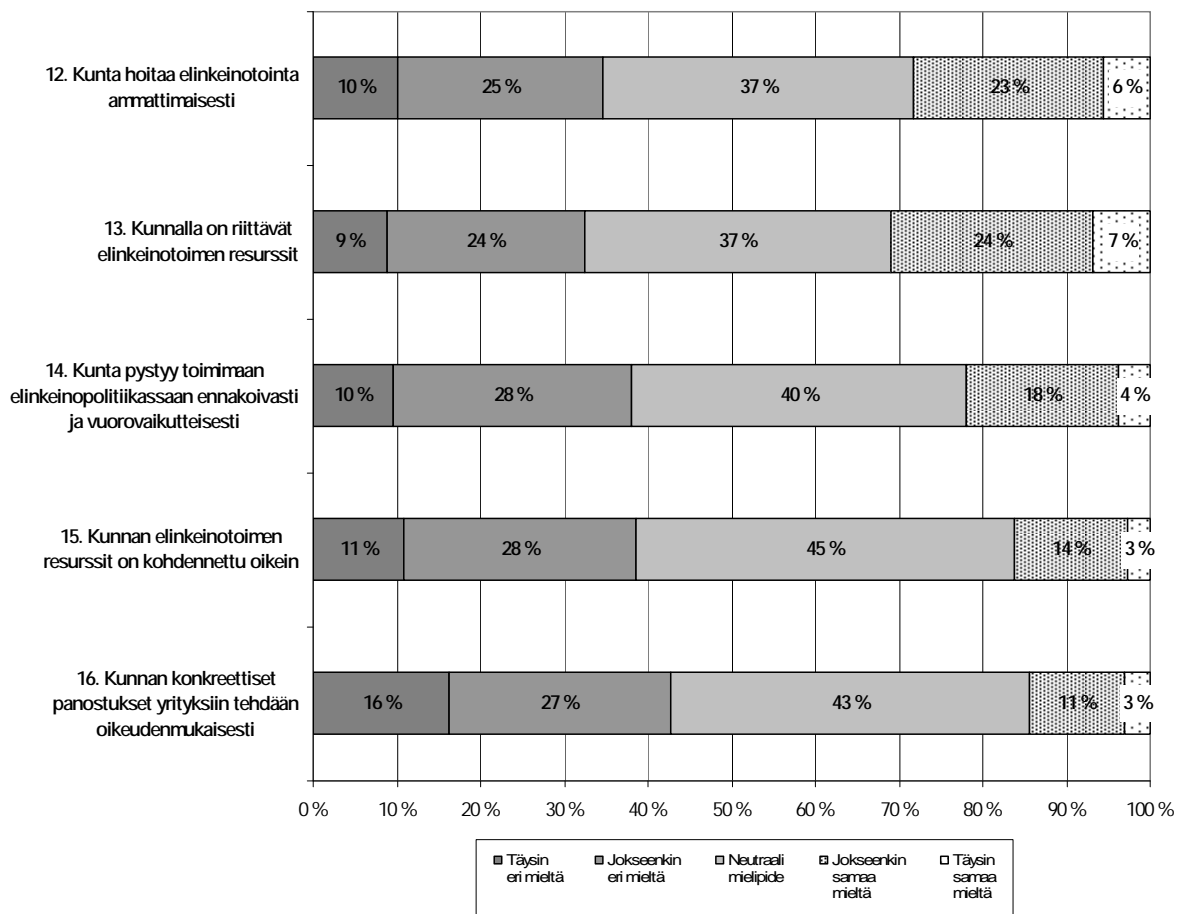

B. KUNNAN PÄÄTÖKSENTEON YRITYSLÄHTÖISYYS	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
7. Kunnan päätöksenteko on yritysten toiminnan kannalta avointa, ennustettavaa ja pitkäjänteistä	-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,2
8. Kunnan päätöksenteko on yritysten toiminnan kannalta riittävän nopeaa	-0,5	-0,2	0,0	0,1	0,1
9. Kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja eri lautakunnat kannustavat toiminnallaan ja päätöksillään yritysten toiminnan kehittämistä	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	0,1
10. Kunnan virkamiesjohto edistää toiminnallaan ja päätöksillään yritysten toiminnan kehittämistä	-0,3	-0,2	-0,1	0,1	0,1
11. Kunnan päätöksenteko pohjautuu yritysvaikutuksen johdonmukaiseen selvittämiseen ja analysoimiseen	-0,5	-0,3	-0,1	0,1	0,0

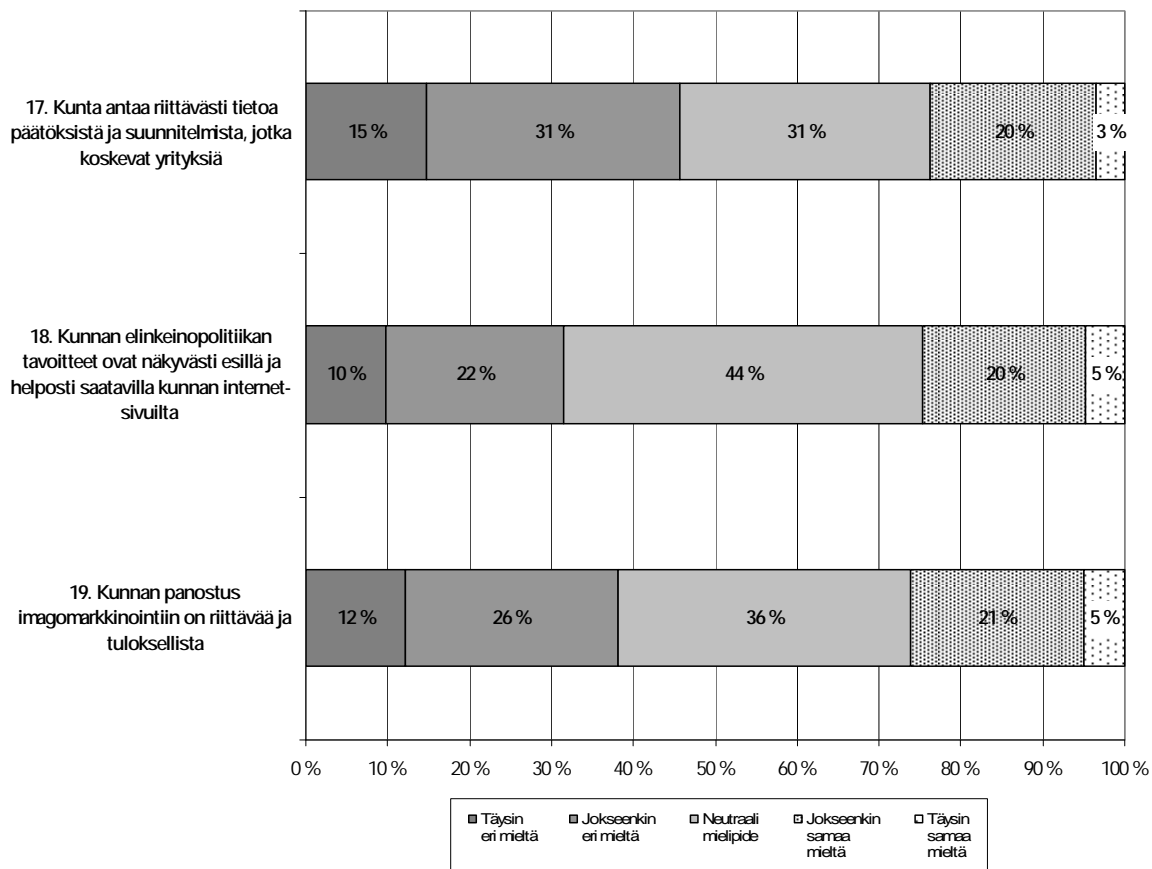
Kuvio 2: Kunnan päätöksenteon yritysllähtöisyys.

C. ELINKEINOTOIMEN RESURSSIT	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
12. Kunta hoitaa elinkeinotoiminta ammattimaisesti	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,0
13. Kunnalla on riittävät elinkeinotoimen resurssit	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
14. Kunta pystyy toimimaan elinkeinopolitiikassaan ennakoivasti ja vuorovaikutteisesti	-0,2				
15. Kunnan elinkeinotoimen resurssit on kohdennettu oikein	-0,3	-0,1	0,0	0,1	0,1
16. Kunnan konkreettiset panostukset yrityksiin tehdään oikeudenmukaisesti	-0,4	-0,2	-0,1	0,2	

Kuvio 3: Elinkeinotoimen resurssit.

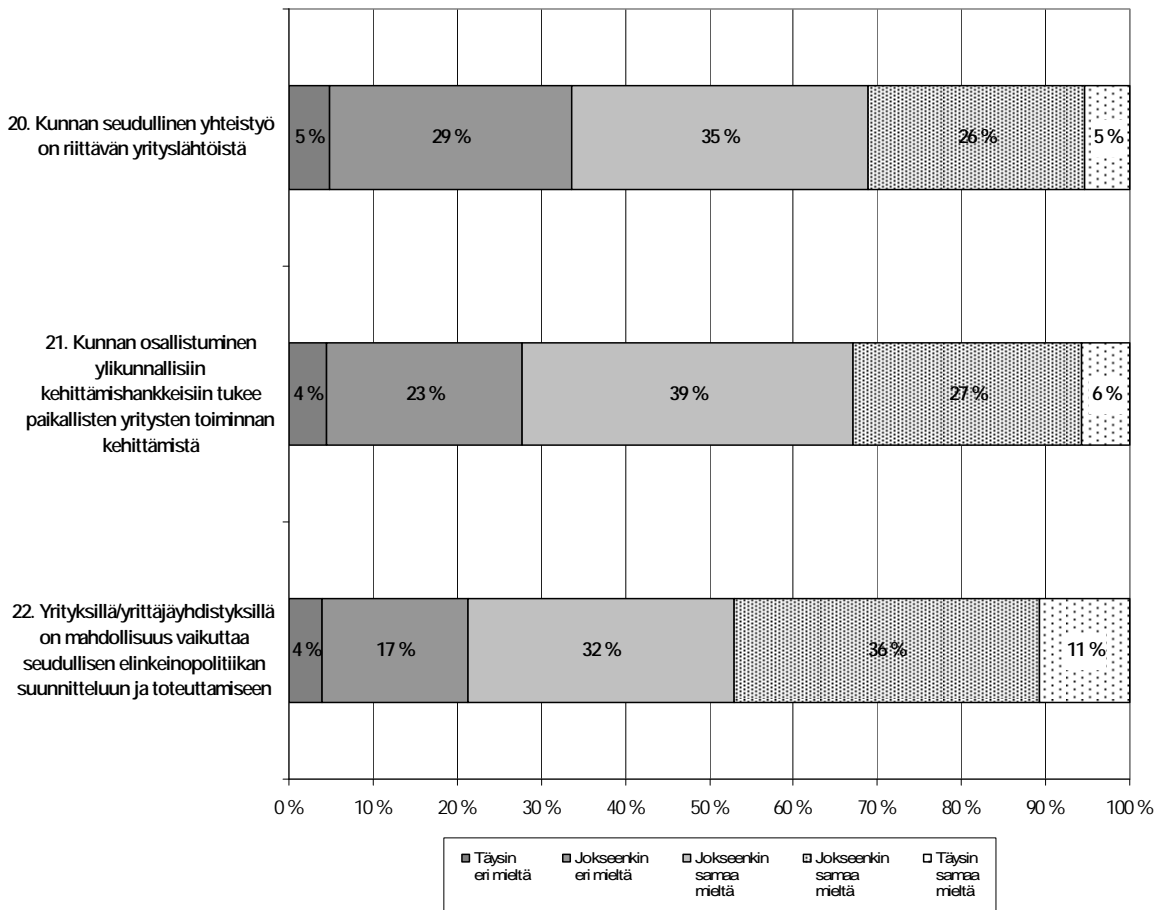

<i>D. KUNNAN VIESTINTÄ JA TIEDOTTAMINEN</i>	<i>Suomi</i>	<i>Muutos 2012 - 2010</i>	<i>Muutos 2010 - 2008</i>	<i>Muutos 2008 - 2006</i>	<i>Muutos 2006 - 2004</i>
17. Kunta antaa riittävästi tietoa päätöksistä ja suunnitelmista, jotka koskevat yrityksiä	-0,3	-0,1	0,0	0,2	0,0
18. Kunnan elinkeinopolitiikan tavoitteet ovat näkyvästi esillä ja helposti saatavilla kunnan internet-sivuilta	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
19. Kunnan panostus imagomarkkinointiin on riittävä ja tuloksellista	-0,2	0,0	0,0	0,2	0,0

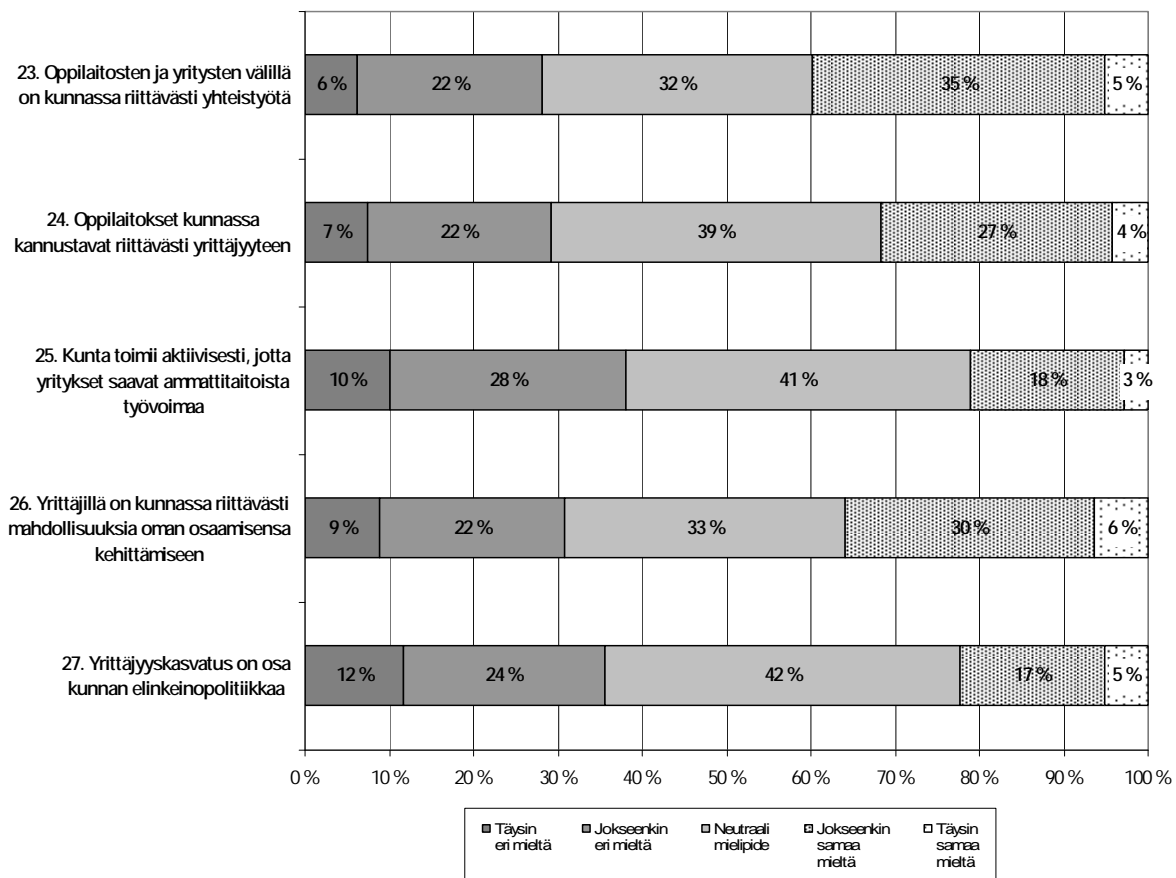
Kuvio 4: Kunnan markkinointi, viestintä ja tiedottaminen.

E. KUNNAN YHTEISTYÖ SEUTUKUNNASSA JA MAAKUNNASSA	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
20. Kunnan seudullinen yhteistyö on riittävän yrityslähtöistä	0,0	0,0	0,1	0,2	
21. Kunnan osallistuminen ylikunnallisiin kehittämishankkeisiin tukee paikallisten yritysten toiminnan kehittämistä	0,1	0,1	0,0	0,2	-0,1
22. Yrityksillä/yrittäjäyhdistyksillä on mahdollisuus vaikuttaa seudullisen elinkeinopolitiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen	0,3	0,3	0,0	0,2	

Kuvio 5: Kunnan yhteistyö seutukunnassa ja maakunnassa.

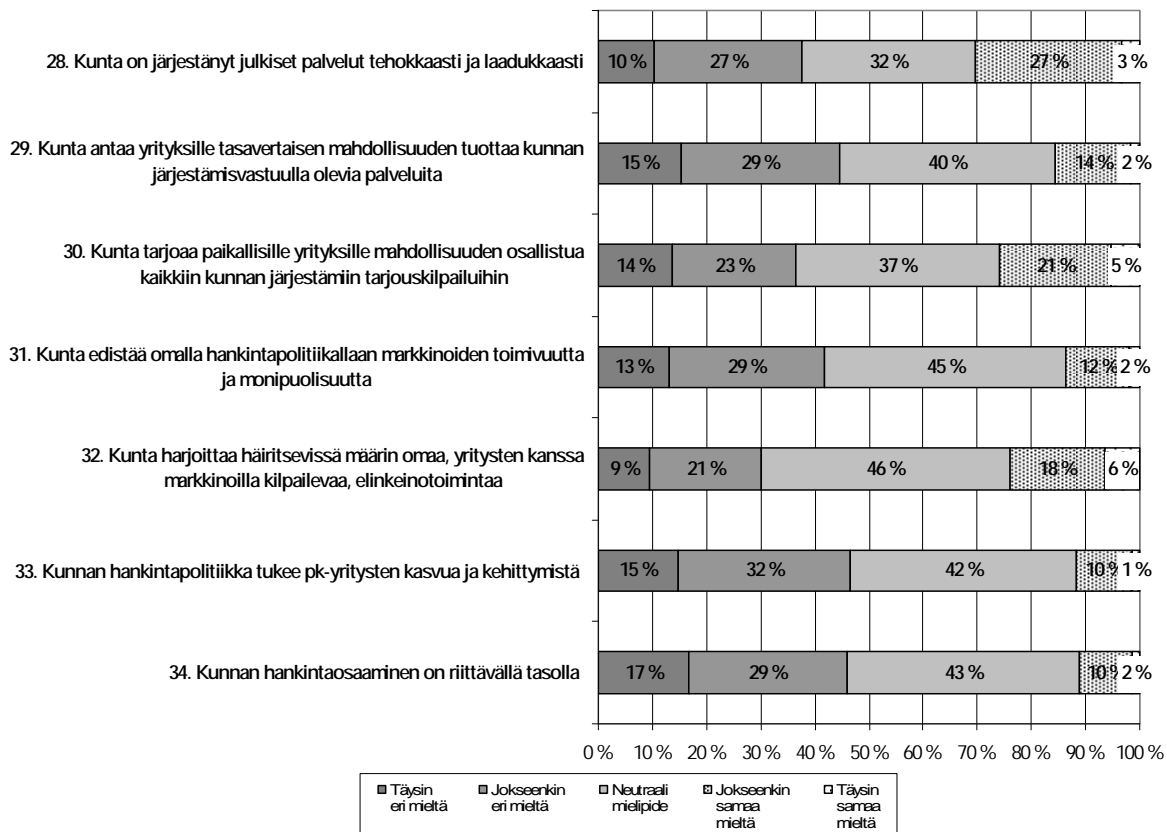

F. KOULUTUS	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
23. Oppilaitosten ja yritysten välillä on kunnassa riittävästi yhteistyötä	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,1
24. Oppilaitokset kunnassa kannustavat riittävästi yrittäjyyteen	0,0	-0,1	0,1	0,2	0,1
25. Kunta toimii aktiivisesti, jotta yritykset saavat ammattitaitoista työvoimaa	-0,2	0,0	0,1	0,1	0,0
26. Yrittäjillä on kunnassa riittävästi mahdollisuuksia oman osaamisensa kehittämiseen	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
27. Yrittäjyyskasvatus on osa kunnan elinkeinopolitiikkaa	-0,2	-0,1	0,1	0,1	

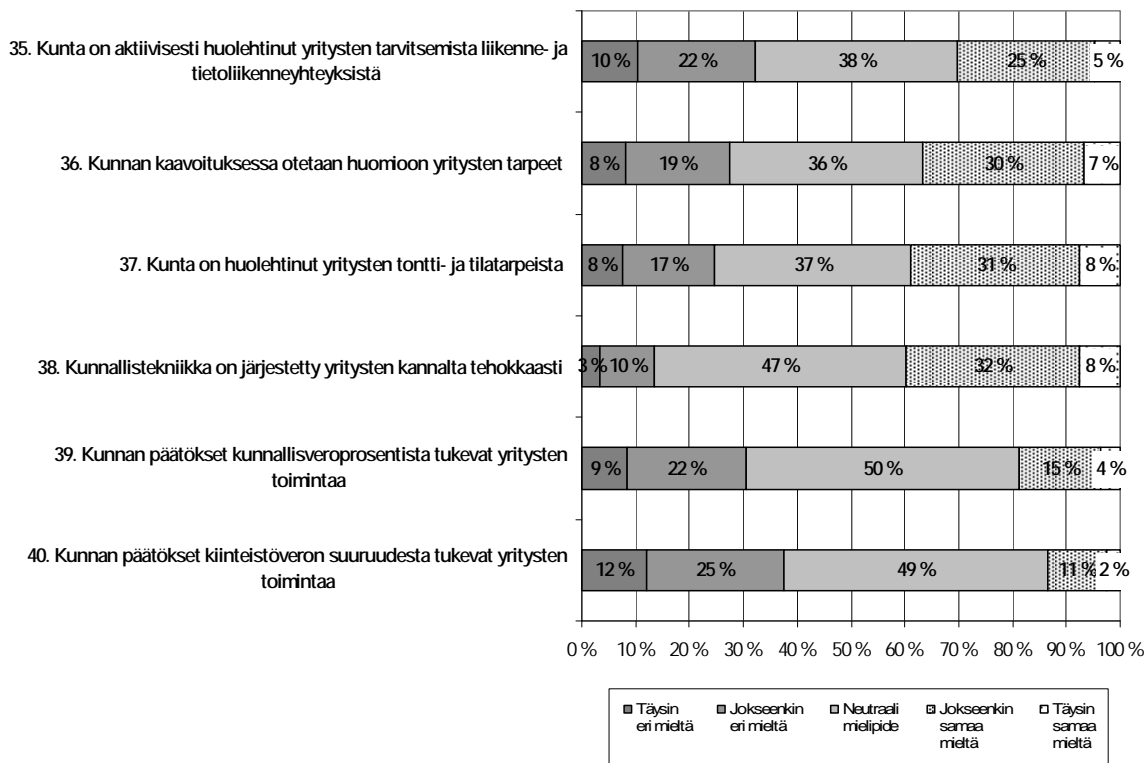
Kuvio 6: Koulutus.

G. JULKISTEN PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA KUNNAN HANKINTAPOLITIikka	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
28. Kunta on järjestänyt julkiset palvelut tehokkaasti ja laadukkaasti	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	-0,1
29. Kunta antaa yrityksille tasavertaisen mahdollisuuden tuottaa kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluita	-0,4	0,0	-0,1	0,1	0,0
30. Kunta tarjoaa paikallisille yrityksille mahdollisuuden osallistua kaikkiin kunnan järjestämiin tarjouskilpailuihin	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,0
31. Kunta edistää omalla hankintapolitiikallaan markkinoiden toimivuutta ja monipuolisuutta	-0,4				
32. Kunta harjoittaa häiritsevissä määrin omaa, yritysten kanssa markkinoilla kilpailevaa, elinkeinotoimintaa	-0,1				
33. Kunnan hankintapolitiikka tukee pk-yritysten kasvua ja kehittymistä	-0,5	0,0	-0,1	0,1	
34. Kunnan hankintaosaaminen on riittävällä tasolla	-0,5	0,0	0,0	0,1	

Kuvio 7: Julkisten palveluiden järjestäminen ja kunnan hankintapolitiikka.

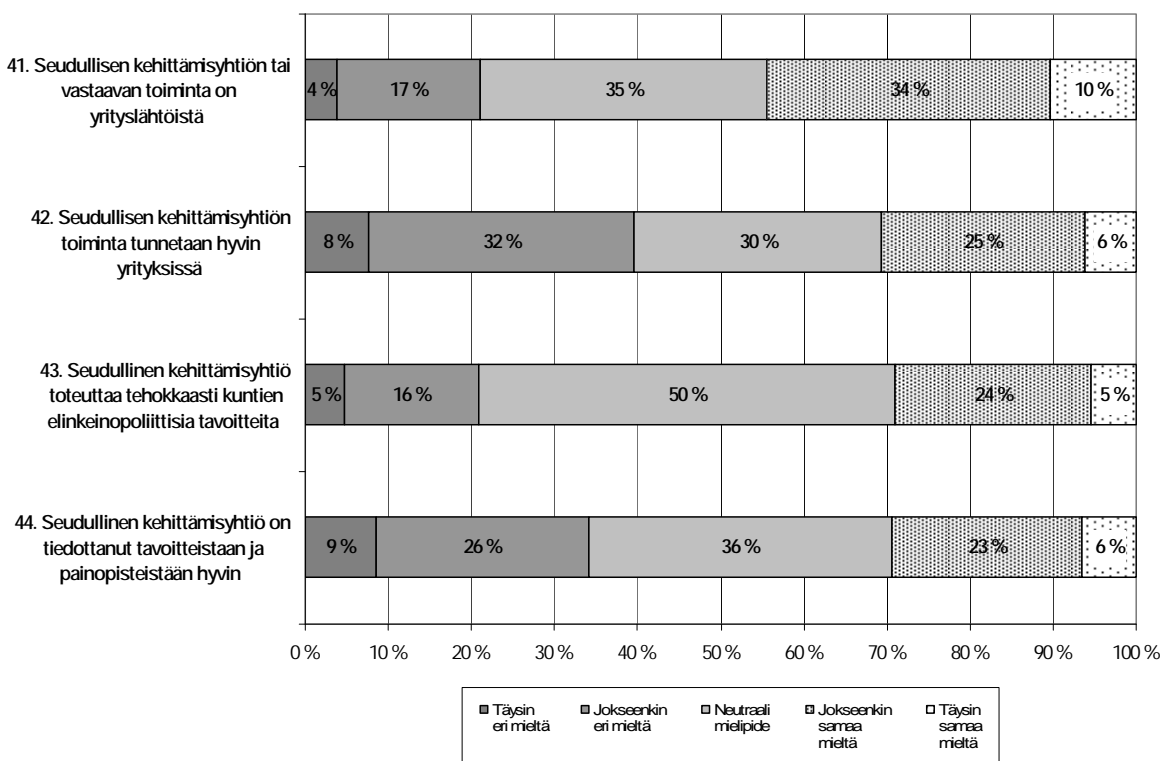

H. INFRASTRUKTUURI	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
35. Kunta on aktiivisesti huolehtinut yritysten tarvitsemista liikenne- ja tietoliikenneyhteyksistä	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
36. Kunnan kaavoituksessa otetaan huomioon yritysten tarpeet	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
37. Kunta on huolehtinut yritysten tontti- ja tilatarpeista	0,1	-0,1	0,1	0,0	0,0
38. Kunnallistekniikka on järjestetty yritysten kannalta tehokkaasti	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1
39. Kunnan päätökset kunnallisveroprosentista tukevat yritysten toimintaa	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,0
40. Kunnan päätökset kiinteistöveron suuruudesta tukevat yritysten toimintaa	-0,3	0,0	-0,1	0,1	0,1

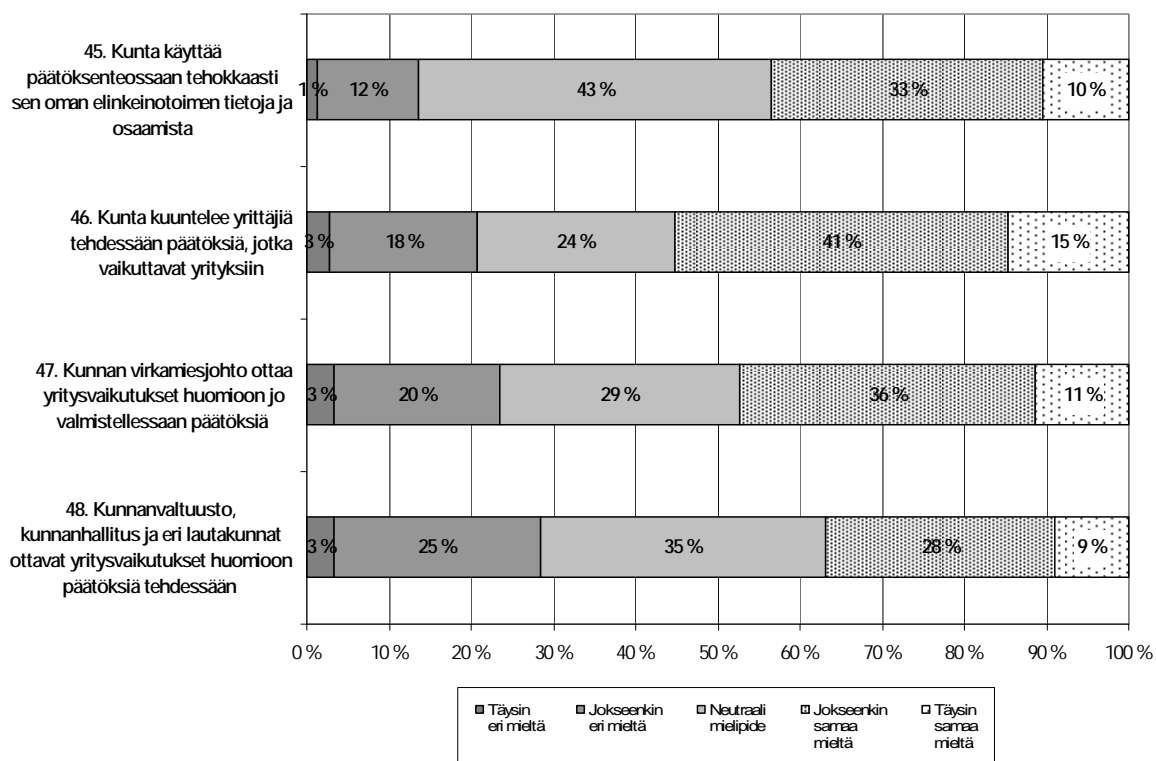
Kuvio 8: Infrastrukturi.

I. SEUDULLISEN KEHITTÄMISYHTIÖN TAI VASTAAVAN TOIMINTA	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
41. Seudullisen kehittämissyhtiön tai vastaavan toiminta on yrityslähtöistä	0,3	0,0	0,1		
42. Seudullisen kehittämissyhtiön toiminta tunnetaan hyvin yrityksissä	-0,1	-0,1	0,0		
43. Seudullinen kehittämissyhtiö toteuttaa tehokkaasti kuntien elinkeinopoliittisia tavoitteita	0,1	0,0	0,0		
44. Seudullinen kehittämissyhtiö on tiedottanut tavoitteistaan ja painopisteistään hyvin	-0,1	-0,1	0,0		

Kuvio 9: Seudullisen kehittämissyhtiön tai vastaavan toiminta.

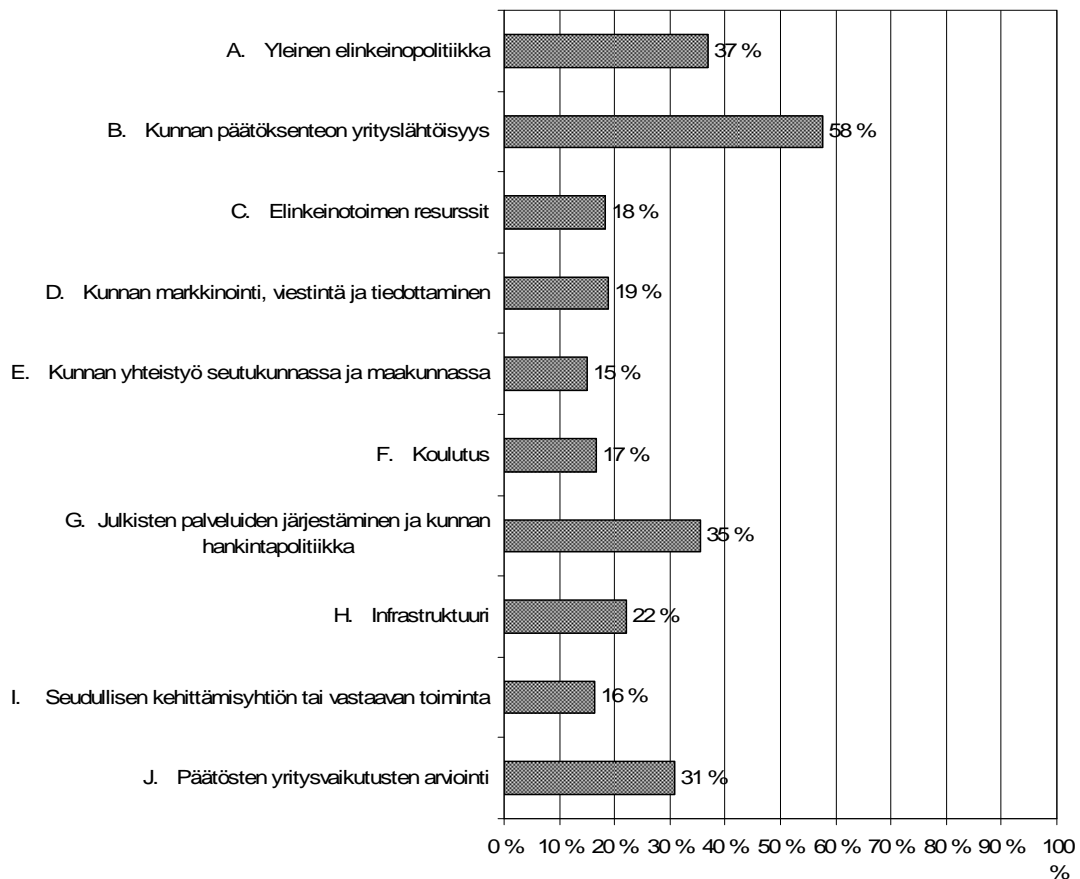
J. PÄÄTÖSTEN YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI	Suomi	Muutos 2012 - 2010	Muutos 2010 - 2008	Muutos 2008 - 2006	Muutos 2006 - 2004
45. Kunta käyttää päätöksenteossään tehokkaasti sen oman elinkeinotoimen tietoja ja osaamista	0,4	0,0			
46. Kunta kuuntelee yrittäjiä tehdessään päätöksiä, jotka vaikuttavat yrityksiin	0,5	0,0			
47. Kunnan virkamiesjohto ottaa yritysvaikutukset huomioon jo valmistellessaan päätöksiä	0,3	-0,1			
48. Kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja eri lautakunnat ottavat yritysvaikutukset huomioon päätöksiä tehdessään	0,1	-0,1			

Kuvio 10: Päätösten yritysvaikutusten arviointi.

KOLME TÄRKEINTÄ OSA-ALUETTA: MAININTOJEN LUKUMÄÄRÄ

A. Yleinen elinkeinopolitiikka	37 %
B. Kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys	58 %
C. Elinkeinoitoimen resurssit	18 %
D. Kunnan markkinointi, viestintä ja tiedottaminen	19 %
E. Kunnan yhteistyö seutukunnassa ja maakunnassa	15 %
F. Koulutus	17 %
G. Julkisten palveluiden järjestäminen ja kunnan hankintapolitiikka	35 %
H. Infrastruktuuri	22 %
I. Seudullisen kehittämissyhtiön tai vastaavan toiminta	16 %
J. Päätösten yritysvaikutusten arviointi	31 %

Kuvio 11: Tärkeimmiksi katsotut kysymysryhmät.

LIITE 2: PK-YRITYKSET KANSANTALOUDESSA¹

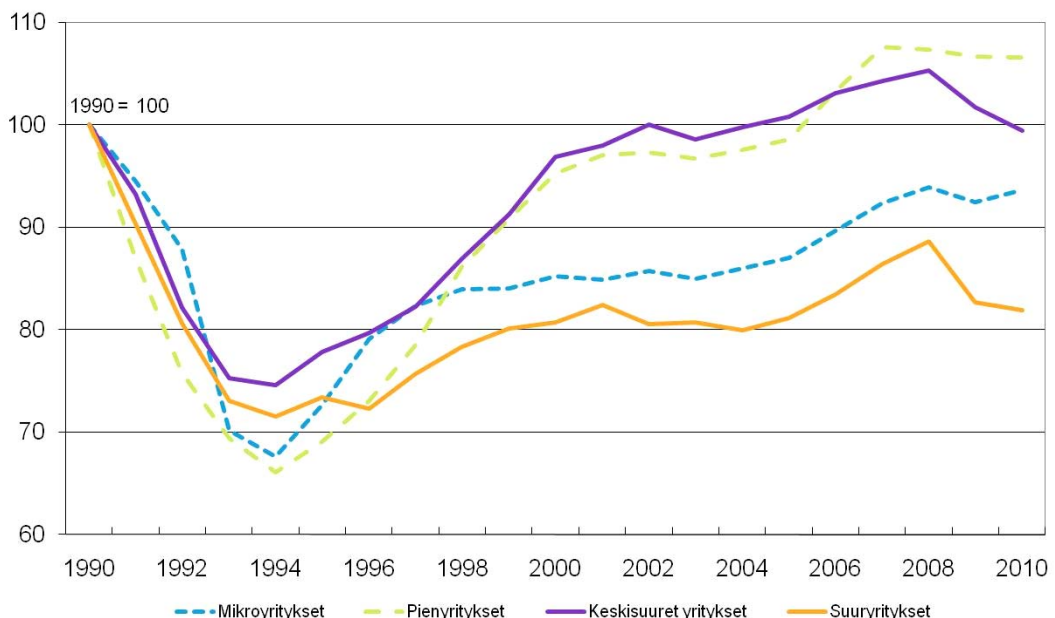
Suomessa oli 262 548 yritystä vuonna 2010 pl. maa-, metsä- ja kalatalous Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan. Alle 10 henkilöä työllistävien mikroyritysten osuus koko yrityskannasta oli 93,4 prosenttia. Alle 250 henkilöä työllistävien pk-yritysten osuus oli puolestaan 99,8 prosenttia. Suomalaisten yritysten liikevaihto nousi vuonna 2010 noin 350 miljardiin euroon. Mikroyritysten osuus tästä oli 18 prosenttia. Koko pk-sektorin liikevaihto-osuus oli puolestaan 52 prosenttia.

Vuonna 2010 suomalaiset voittoa tavoittelevat yritykset (pl. maatalous) työllistivät 1 376 628 henkilöä kokopäisesti mitattuna. Mikroyritysten osuus tästä työllisten määrästä oli 26 prosenttia ja koko pk-sektorin 63 prosenttia.

Pk-sektori on vastannut 80 prosentista yrityksissä vuoden 1994 jälkeen syntyneestä uusista työpaikoista. Tällä vuosituhanella pk-yritykset ovat vastanneet lähes yksinään työpaikkojen nettokasvusta. Tämä merkitsee lähes 80 000 henkilötyövuoden lisäystä pk-yrityksissä suurten yritysten henkilöstön säilyessä reilussa 500 000.

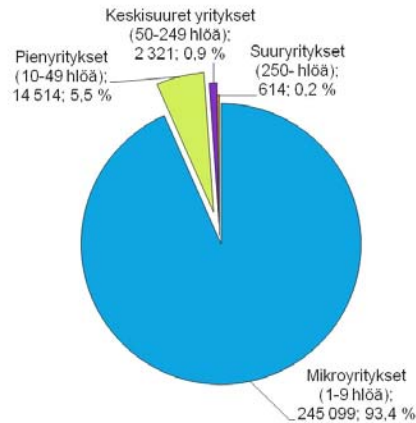
Kaikkein voimakkaimmin henkilöstö on lisääntynyt vuoden 1994 jälkeen pienissä, 10–49 henkilöä työllistävissä, yrityksissä – yhteensä 64 prosenttia. Keskisuuret yritykset ovat kasvattaneet henkilöstöään 35 prosentilla ja mikroyrityksetkin 44 prosentilla. Suurissa, yli 250 henkilöä työllistävissä, yrityksissä kumulatiivinen henkilöstön lisäys on jäänyt 16 prosenttiin.

Kuva 1: Työllisten määrän kehitys erikokoisissa yrityksissä, indeksi 1990=100.

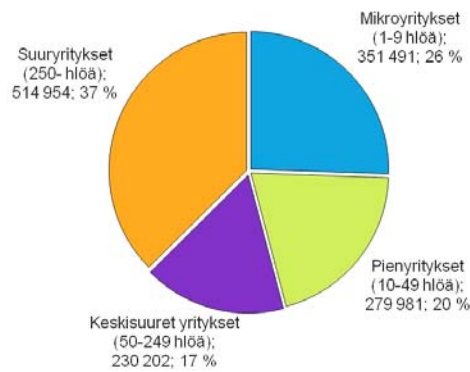

¹ Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri.

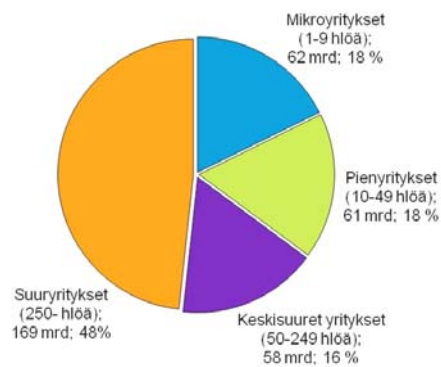
Kuva 2: Yritysten määrän jakauma yritysten koon mukaan.

Kuva 3: Yritysten henkilöstön jakauma yritysten koon mukaan.

Kuva 4: Yritysten liikevaihdon jakauma yritysten koon mukaan.

Suomen Yrittäjät
PL 999,
00101 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

